

Bokslutsstatistik för företag 2010-2011

Omsättningen minskade och lönsamheten sjönk

Den totala omsättningen för de företag som ingår i undersökningen har sjunkit med 1,3 procent från år 2010 till år 2011, från ca 2 010 miljoner euro till ca 1 983 miljoner. Räkenskapsperiodens vinst minskade mer, med ca 6 procent mellan år 2010 och 2011, från ca 98 miljoner euro till ca 92 miljoner euro. Nivån är därmed mycket lägre än åren innan lågkonjunkturen slog till, år 2005 var räkenskapsperiodens vinst ca 109 miljoner euro medan den år 2006-2007 var ca 121 miljoner euro respektive ca 131 miljoner euro.

Sjötransportsektorns betydelse för det åländska näringslivet stabiliseras

Den mest betydelsefulla branschen i underlagsmaterialet är sjötransportbranschen som i denna analys stod för ca 40 procent av den sammanlagda omsättningen för de företag som ingår i undersökningen. Sjöfartens andel av ekonomin har dock varit på tillbakagång. Sjötransportbranschen stod enbart för ca 15 procent av den sammanlagda vinsten (ca 37 procent år 2009). Närmare 27 procent av de direkta skatterna kom från sjötransporten (ca 45 procent år 2009). Branschen sysselsätter samtidigt ca 33 procent av det sammanlagda antalet anställda i de analyserade branscherna. Förändringarna från år 2010 är små och de går dessutom i olika riktningar: t.ex. både vinst- och skatteandelen steg från år 2010 med ett par procentenheter, medan personal- och omsättningsandelen minskade något.

Företagstjänsternas lönsamhetsnyckeltal fortfarande bäst trots försämring

Bästa lönsamheten finns inom branscherna företagstjänster samt inom partihandeln och byggverksamheten. Företagstjänsternas lönsamhet år 2010 påverkades i stor omfattning av en ökning i övriga rörelseintäkter hos några enskilda företag, vilket visade sig vara en händelse av engångsnatur. Bland annat därför sjönk branschens vinster kraftigt under 2011. De flesta lönsamhetsindikatorerna visar att hotell- och restaurangbranschens lönsamhet länge har varit sämst av de branscher som granskats i denna statistik. Nytt för år 2011 är att sjötransporters lönsamhetsnyckeltal delvis är sämre än hotell- och restaurangbranschens. Högsta personalkostnader i procent av omsättningen hade hotell- och restaurangbranschen medan partihandeln hade de lägsta, följt av detaljhandeln. Sett till helheten kan lönsamheten inom den åländska ekonomin betraktas som tillfredsställande eller god, beroende på val av nyckeltal.

Hotell- och restaurangbranschen har problem med soliditet och likviditet

Bäst soliditet har branschen övrig transport, men även företagstjänster, byggverksamhet och partihandel har mycket god soliditet. Bäst likviditet har branschen tillverkning. Sämsta soliditeten och likviditeten uppvisar branschen hotell- och restaurangverksamhet.

Beskrivning av statistiken

Bokslutsstatistiken för de åländska företagen baseras på underlag från skatteförvaltningens EVR-register med beskattningsuppgifter från näringsidkare, yrkesutövare och samfund. Materialet har kompletterats med uppgifter ur företagsregistret och Ålands arbetsställeregister. Vissa kontroller och bearbetningar av bristfälliga uppgifter har gjorts av både ÅSUB och Statistikcentralen i Helsingfors. Samtliga uppgifter för år 2011 gäller för den redovisningsperiod som avslutades under perioden 1.1.2011 – 31.12.2011. Räkenskapsperioden för de flesta företagen som ingår i statistiken är kalenderåret.

Statistiken för år 2011 innehåller bokslutsuppgifter om branscherna tillverkningsindustri, byggverksamhet, handel (parti- och detaljhandel), hotell- och restaurangverksamhet, transport (sjötransport och övrig transport) samt tjänstebanschen (företagstjänster och personliga tjänster). Branscherna finansiell verksamhet samt primärnäringsarna har inte tagits med i undersökningen på grund av deras speciella resultatstruktur.

Näringsgrensindelningen i bokslutsstatistiken följer standarden för Finlands näringsgrensindelning (NI-2008), vilken är knuten till den internationella NACE-klassificeringen (National Activities Classification of Economics). NACE är Europeiska Unionens statistiska näringsgrensindelning, som fördelar företag, organisationer och dylikt på olika branscher. Från och med år 2008 följer branschfördelningen den reviderade versionen, NACE rev. 2. Branschkoderna som används i denna publikation är heller inte den mest detaljerade nivån, branscherna som används i denna publikation finns definierade i *bilaga 1*.

I tidigare publiceringar av bokslutsstatistik (fram till och med år 2007) har branschindelningen gjorts enligt NI-2002, varför branschvisa uppgifter inte längre är jämförbara med tidigare publicerade uppgifter. För att ge en jämförande bild har statistiken för år 2008 även tagits fram enligt den äldre branschindelningen, denna statistik finns publicerad i våra databaser på:

http://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_FO/

Det totala antalet företag som ingår i undersökningen för år 2011 är 894, antalet företag per bransch som presenteras i rapporten är minst 20. Merparten av företagen i underlagsmaterialet består av fåmannaföretag, större delen representerar den grupp som har 0 till 4 anställda. De företag som undersökningen omfattar står för ungefär ca 88 procent av anställda inom den privata sektorn. De företagsformer som statistiken omfattar är andelslag, aktiebolag, kommanditbolag, beskattningssammanslutning samt öppet bolag. Samtliga företag som ingår i statistiken har totala rörelseintäkter (omsättning + rörelsens övriga intäkter) som överstiger 20 000 euro. Enskilda näringsidkare (yrkesutövare och näringsidkare) har utelämnats.

De olika branscherna redovisas skilt för sig, en kort beskrivning av branschen inleder avsnittet och sedan följer ett sammandrag av branschens totala resultat- och balansräkningar. De nyckeltal som är mest representativa för respektive bransch redovisas i diagram, de övriga finns i tabellform. För nyckeltalen redovisas också medianer och kvartiler. Detta meddelande kan ses som ett instrument som de enskilda företagen kan använda vid analys av den egna verksamheten.

För de nyckeltal som framräknats kan samtliga uppgifter hämtas direkt ur företagens offentliga årsredovisningar. Mer specifika nyckeltal har utelämnats eftersom tillgång till företagens interna uppgifter saknas. För mer detaljerad beskrivning av nyckeltalen hänvisas läsaren till rapporten "Bokslutsstatistik för företag 2002-2004" (Statistik 2006:5), eller till ett kort

memorandum om nyckeltalen. Både rapporten och memorandumet finns på ÅSUBs webbsida (inom statistikområde Företag):

<http://www.asub.ax/foretag>

Slutligen bör det även observeras att samtliga summor uppges i löpande priser (inflationen har inte beaktats), varför den reella förändringen från år till år är något lägre än den uppgivna. Jämförelser med sysselsättning samt BNP-uppgifter (bruttonationalprodukt till baspris) grundar sig på 2010-års statistik dels för att följa samma mönster som i tidigare publikationer, dels då 2011-års uppgifter (för BNP) inte ännu fanns tillgängliga vid publiceringstillfället. Branschvisa totala sysselsättningsuppgifter innefattar även de arbetsplatser som innehas av personer bosatta utanför Åland.

Ett år med lägre lönsamhet för det åländska näringslivet

Den totala *omsättningen* för de företag som ingår i undersökningen minskade med 1,3 procent från år 2010 till år 2011, från ca 2 010 miljoner euro till ca 1 980 miljoner. Samtidigt som omsättningen minskade, minskade även lönsamheten. *Räkenskapsperiodens resultat* minskade med 6,0 procent år 2011, från ca 98 miljoner euro till ca 92 miljoner euro. Framför allt inom branschen *företagstjänster* har lönsamheten försämrats jämfört med 2010. Utvecklingen för vissa utvalda poster ur resultaträkningen för åren 2001-2011 redovisas nedan i *tabell 1*.

Tabell 1: Utvalda poster ur resultaträkningen åren 2001-2011

	Omsättning	Personal-kostnader	Rörelse-resultat	Finansiella intäkter och kostnader	Direkta skatter	Räkenskaps-periodens resultat
Miljoner euro						
2001	1 452,5	-278,9	132,4	27,6	-37,2	110,3
2002	1 522,8	-275,3	122,0	28,2	-37,4	105,1
2003	1 602,3	-295,5	133,3	11,2	-41,5	105,0
2004	1 513,0	-279,6	110,8	49,8	-36,4	122,9
2005	1 626,6	-319,2	114,5	3,4	-25,8	109,5
2006	1 678,7	-299,3	173,2	-9,6	-35,9	120,8
2007	1 805,5	-355,6	182,4	-20,9	-38,3	131,0
2008	1 939,5	-365,9	121,6	-29,4	-19,0	55,5
2009	1 884,7	-360,0	156,6	-2,0	-30,4	107,4
2010	2 010,3	-367,4	134,4	-4,7	-25,7	97,5
2011	1 983,2	-359,4	101,6	8,0	-25,4	91,6
Årsförändring, procent						
2001-2002	4,8	-1,3	-7,9	2,0	0,5	-4,7
2002-2003	5,2	7,3	9,3	-60,3	11,0	-0,1
2003-2004	-5,6	-5,4	-16,9	345,7	-12,2	17,1
2004-2005	7,5	14,2	3,4	-93,2	-29,2	-11,0
2005-2006	3,2	-6,2	51,3	-384,1	39,4	10,4
2006-2007	7,6	18,8	5,3	118,9 *	6,5	8,4
2007-2008	7,4	2,9	-33,3	40,3 *	-50,5	-57,6
2008-2009	-2,8	-1,6	28,8	-93,3 **	60,3	93,5
2009-2010	6,7	2,1	-14,2	140,3 *	-15,5	-9,3
2010-2011	-1,3	-2,2	-24,4	-269,7 **	-1,1	-6,0

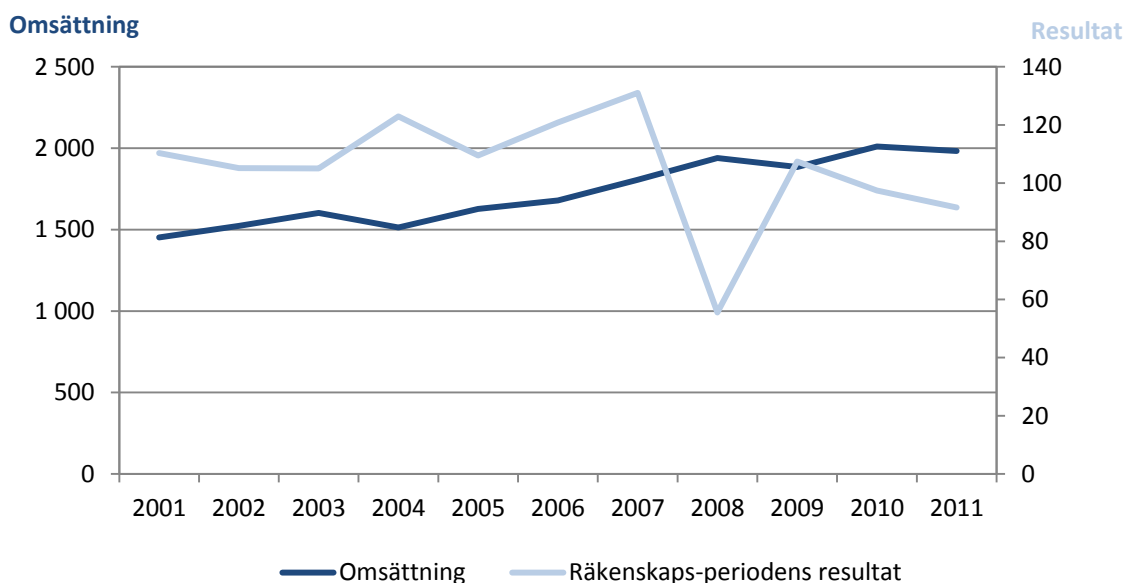
*) Notera att det handlar om en negativ utveckling, kostnaderna ökar/intäkterna minskar.

***) Positiv utveckling, kostnaderna minskar/intäkterna ökar.

Ur tabellen ovan kan man dessutom utläsa att *personalkostnaderna* minskade något 2011 (med 2,2 procent). *Rörelseresultatet* har försämrats med en knapp fjärdedel sedan år 2010 (-24,4 procent). Posten *finansiella intäkter och kostnader* förbättrades något från år 2010. Märkbart är att de åländska företagen (som ingår i statistiken) för första gången på sex senaste åren fått in mera finansiella intäkter än vad man betalat finansiella kostnader. De utbetalda *direkta skatterna* minskade med 1,1 procent år 2011.

Figur 1 på nästa sida illustrerar ovan nämnda utveckling i diagramform: en marginell minskning av omsättningen resulterade i en kraftigare försämring av räkenskapsperiodens resultat. Det bör dock betonas att på grund av det åländska näringslivets ringa storlek kan olika bokföringstekniska åtgärder få stor genomslagskraft i statistiken (exempelvis avskrivningar eller reserveringar).

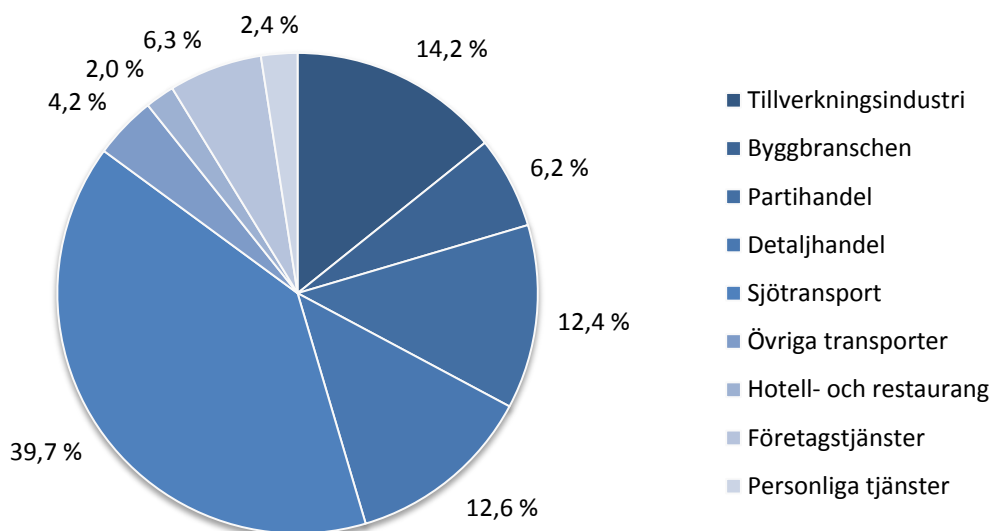
Figur 1: Företagens omsättning och resultat år 2001-2011, miljoner euro

Sjötransportbranschen överlägset största bransch sett till omsättningen

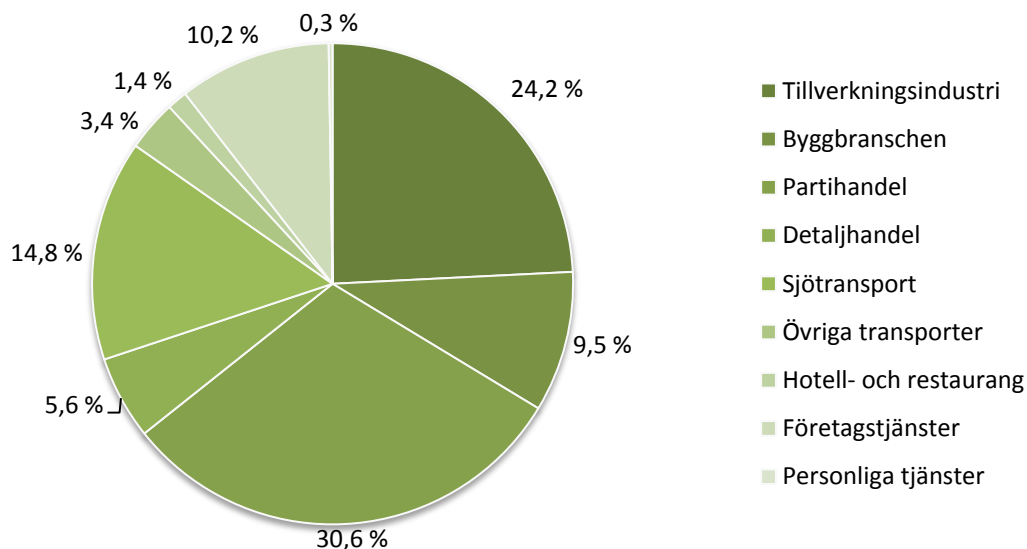
Sett till omsättningen är sjötransportbranschen Ålands absolut viktigaste näringsgren, år 2011 stod sjötransportbranschen för den största andelen av omsättningen (ca 40 procent), andra relativt stora branscher är tillverkningsindustri (ca 14 procent) och partihandel (ca 12 procent) samt detaljhandel (ca 13 procent). Branschernas andel av omsättningen illustreras nedan i figur 2.

Figur 2: Branschernas andel av omsättningen år 2011

Branschernas andel av räkenskapsperiodens resultat följer inte samma mönster. Under år 2011 hade *partihandeln* den största andelen av resultatet, med ca 31 procent, följt av *tillverkningsindustri* med 24 procent samt sjötransporter och företagstjänster med ca 15 respektive 10 procent. Branschernas andel av räkenskapsperiodens resultat illustreras i figur 3 på nästa sida.

Figur 3: Branschernas andel av räkenskapsperiodens resultat år 2011

Tabell 2 nedan illustrerar utvecklingen för vissa utvalda poster ur balansräkningen för åren 2001-2011. *Balansomslutningen* har för det mesta ökat de senaste tio åren, och år 2011 var inget undantag då den växte med 2,2 procent till ca 2,37 miljarder euro. Det egna kapitalet växte med ca 3,1 procent, medan *fordringarna*, *främmande kapital* ökade med 3,0 respektive 1,9 procent. De *materiella tillgångarna* minskade med 0,3 procent. Antalet företag som ingår i undersökningen ökade med 0,7 procent, dvs. med sex stycken från år 2010.

Tabell 2: Utvalda poster ur balansräkningen åren 2001-2011

	Balans- omslutning	Materiella tillgångar totalt	Fordringar totalt	Eget kapital	Främmande kapital	Antal företag
Miljoner euro / antal företag						
2001	1 529,2	705,2	208,5	528,1	693,7	712
2002	1 550,8	690,6	242,8	571,2	669,8	715
2003	1 585,7	676,5	246,0	587,9	679,7	695
2004	1 786,3	823,4	245,8	674,7	813,8	698
2005	1 812,5	791,6	342,7	715,4	810,9	724
2006	1 772,5	771,4	276,0	646,2	822,9	765
2007	1 948,5	788,9	324,1	760,9	918,1	826
2008	2 293,4	969,6	423,0	747,8	1 253,6	858
2009	2 293,0	986,2	341,2	767,9	1 219,0	893
2010	2 323,3	895,4	466,7	810,7	1 195,9	888
2011	2 373,3	892,8	480,7	835,5	1 219,0	894
Årsförändring, procent						
2001-2002	1,4	-2,1	16,4	8,2	-3,5	0,4
2002-2003	2,2	-2,0	1,3	2,9	1,5	-2,8
2003-2004	12,6	21,7	-0,1	14,8	19,7	0,4
2004-2005	1,5	-3,9	39,5	6,0	-0,4	3,7
2005-2006	-2,2	-2,6	-19,5	-9,7	1,5	5,7
2006-2007	9,9	2,3	17,4	17,8	11,6	8,0
2007-2008	17,7	22,9	30,5	-1,7	36,5	3,9
2008-2009	0,0	1,7	-19,3	2,7	-2,8	4,1
2009-2010	1,3	-9,2	36,8	5,6	-1,9	-0,6
2010-2011	2,2	-0,3	3,0	3,1	1,9	0,7

God lönsamhet inom tillverkningsindustrin

Bokslutsstatistiken för år 2011 omfattar 103 företag inom tillverkningsindustrin. De olika näringsgrenar som finns representerade inom tillverkningsindustrin finns bifogade sist i meddelandet. De företag inom tillverkningsindustrin som undersökningen omfattar sysselsatte tillsammans ca 990 personer år 2011. Företagens storlek varierar från enmansföretag till företag med dryga 140 anställda. I undersökningsmaterialet utgör *metallindustri, trävaruindustri* samt *försörjning av el, gas, värme och kyla* de största undergrupperna inom industribranschen¹ följt av *livsmedelsindustrin*.

Tillverkningsindustrin stod för ca 7,2 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland samt 7,7 procent av Ålands BNP år 2010.

Tabell 3 visar resultat- och balansräkningen för tillverkningsindustrin totalt för åren 2010-2011. År 2011 var *omsättningen* ca 282 miljoner euro, en höjning med 2,6 procent från år 2010. Den största kostnadsposten är *material och tjänster totalt* där utgifterna var ca 147 miljoner euro. *Rörelsevinsten* var år 2011 ca 18,9 miljoner euro, vilket var dryga 22 procent lägre än under 2010. Andra betydande kostnadsposter var *personalkostnader totalt* samt *övriga rörelsekostnader* på 53,2 miljoner euro respektive 54,3 miljoner euro. År 2011 redovisades en *räkenskapsperiodens vinst* på ca 22,2 miljoner euro, vilket var dryg sex miljoner mer än år 2010. Den goda utvecklingen av *finansiella intäkter* kompenserade för ökningarna i nästan samtliga kostnadsposter.

I balansräkningen var *balansomslutningen* år 2011 ca 659 miljoner euro (år 2010 ca 641 miljoner euro). På den aktiva sidan är de största posterna *materiella tillgångar totalt* (ca 158 miljoner euro), *placeringar totalt* (ca 246 miljoner euro) samt *fordringar totalt* (ca 192 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* ca 248 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 373 miljoner euro. Den största förändringen mellan år 2010 och år 2011 är att *fordringar totalt* och *eget kapital totalt* har ökat.

I tabell 4 presenteras de olika finansiella nyckeltalen för tillverkningsindustrin.

Avkastningsprocenten på investerat kapital är högre än skuldräntan, vilket innebär att avkastningen på det kapital företaget anskaffat är större än vad ersättningen för det till långivare är. Driftsbidragsprocenten borde inom industrin vara mellan 10 – 25 procent, och med 11,9 procent uppfyller tillverkningsindustrin som helhet detta mål. Men något under hälften av industriföretagen har en driftbidragsprocent som understiger 10 procent då medianvärdet ligger på 12,2 procent. Rörelseresultatprocenten är nöjaktig och nettoresultatprocenten är positiv och bättre än under 2010, även om den undre kvartilen uppvisar negativa värden både för rörelse- och nettoresultatet. Tillverkningsindustrin som helhet kännetecknas av god soliditet och kassalikviditet. Även balanslikviditeten kan karakteriseras som god då den överstiger 2 med råge (2,6).

¹ Sett till antalet företag i grundmaterialet.

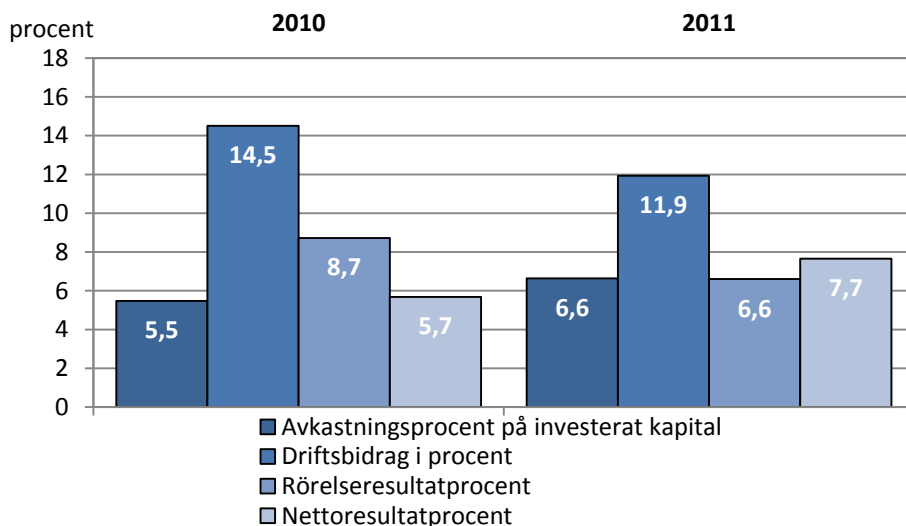
Tabell 3: Tillverkningsindustrins totalt resultat- och balansräkning

	2010	2011
Antal företag	102	103
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	275 304	282 357
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-1 656	21
Tillverkning för eget bruk	1 697	1 760
Övriga rörelseintäkter	4 085	4 296
Material och tjänster totalt	-137 751	-146 754
Personalkostnader totalt	-51 753	-53 187
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-16 160	-15 256
Övriga rörelsekostnader	-49 396	-54 295
Rörelsevinst (-förlust)	24 370	18 943
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-3 345	8 539
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	21 025	27 482
Extraordinära poster totalt	367	-321
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	21 393	27 160
Bokslutsdispositioner totalt	-131	559
Direkta skatter totalt	-5 148	-5 534
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	16 114	22 185
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	2 184	2 014
Materiella tillgångar totalt	156 168	157 988
Placeringar totalt	260 489	245 839
Bestående aktiva	418 841	405 841
Omsättningstillgångar totalt	34 104	39 360
Fordringar totalt	167 698	191 579
Finansiella värdepapper totalt	570	760
Kassa och banktillgodohavanden	19 756	21 380
Rörliga aktiva totalt	222 128	253 079
Aktiva totalt	640 968	658 920
PASSIVA		
Eget kapital totalt	232 521	247 589
Ackumulerade bokslutsdispositioner	40 354	37 755
Obligatoriska reserveringar totalt	128	78
Långfristigt främmande kapital totalt	260 920	274 637
Kortfristigt främmande kapital totalt	107 045	98 860
Passiva totalt	640 968	658 920

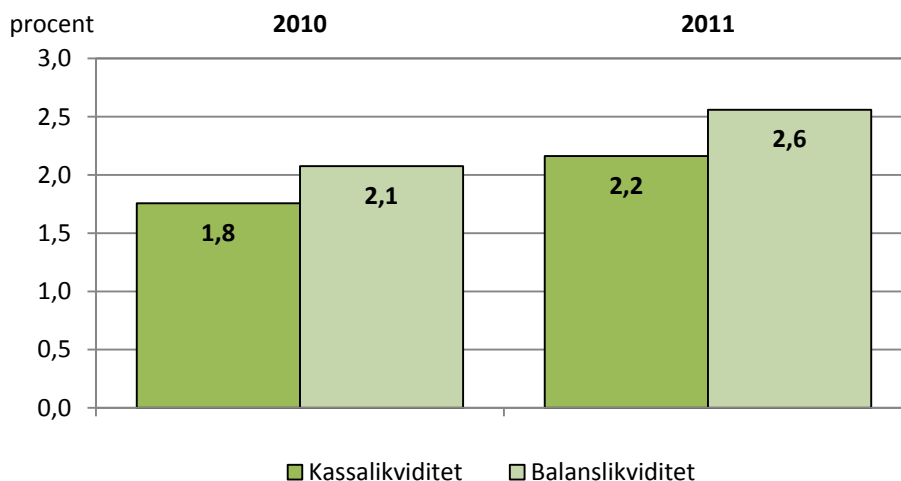
Tabell 4: Tillverkningsindustrins nyckeltal

Nyckeltal	2011			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	286 653			
Omsättning i 1 000 euro	282 357			
Avkastningsprocent på investerat kapital	6,6	-2,5	6,2	19,5
Skuldränta	1,2	0,3	1,3	2,3
Driftsbidrag i procent	11,9	4,3	12,2	20,6
Rörelseresultatprocent	6,6	-2,1	3,9	13,5
Nettoresultatprocent	7,7	-4,0	2,9	11,5
Personalkostnader i procent av omsättningen	18,8	11,0	24,4	38,3
Soliditet	43,3	17,6	46,4	68,6
Kassalikviditet	2,2	0,6	1,1	2,5
Balanslikviditet	2,6	1,0	1,7	3,6

Figur 4: Tillverkningsindustrins resultatnyckeltal

Figur 5: Tillverkningsindustrins likviditetsnyckeltal

Byggverksamheten hade ett gynnsamt år

För år 2011 ingick 121 företag inom byggbranschen i bokslutsstatistiken. De företag som ingår i bokslutsstatistiken sysselsatte tillsammans ca 692 personer. Byggbranschen stod för ca 6,1 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland år 2010 och dess andel av BNP år 2010 var ca 4,5 procent. Byggbranschen domineras av två underbranscher *byggande av hus* samt *specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet*, både i omsättning och i antal företag.

Tabell 5 visar resultat- och balansräkningen för byggbranschen totalt. Byggbranschen uppvisade under år 2011 en *omsättning* på ca 123 miljoner euro (en ökning med 18,3 procent). Den största kostnadsposten var *material och tjänster totalt* på ca 74 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* var ca 8,7 miljoner euro (2,2 miljoner euro mer än år 2010). Branschens resultat år 2011 var därmed klart bättre än året före.

Inom byggbranschen är det några större företag som står för större delen av omsättningen: de tio största företagen står för drygt 53 procent av hela byggbranschens omsättning (46 procent år 2010). Samtidigt står de tio största företagen för drygt 34 procent av vinsten. De storas dominans har dock minskat då de tio största företagen år 2010 stod för 38 procent av vinsten och år 2009 för hela 52 procent av vinsten.

Balansomslutningen för byggbranschen var ca 136 miljoner euro år 2011 (en ökning med ca 20,7 procent). De största posterna på den aktiva sidan var *omsättningsstillgångar totalt* (ca 39,2 miljoner euro), *materiella tillgångar totalt* (ca 26,5 miljoner euro) och *placeringar totalt* (ca 24,7 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* ca 61,2 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 74,2 miljoner euro. Den största förändringen jämfört med år 2010 är att det främmande kapitalet ökat med ca 17 miljoner euro (29,7 procent).

Tabell 6 presenterar de olika nyckeltalen för byggbranschen. En analys av nyckeltalen visar att byggbranschen är rätt så välmående och utvecklingen från föregående år har dessutom har varit klart positiv. De nyckeltal som visar resultatstrukturen är dock nöjaktiga istället för goda som de var för två år sedan. Dock är det så att även företagen i den undre kvartilen har positiva värden på resultatnyckeltalen. Avkastningsprocenten på investerat kapital är nöjaktig, och betydligt högre än skuldräntan. Skuldräntan är överlag riktigt bra (det vill säga låg). Driftsbidrag och rörelseresultatprocenten är nöjaktiga och nettoresultatprocenten likaså. Nästan alla lönsamhetsnyckeltal har förbättrats mellan år 2010 och 2011. Personalkostnaderna i procent av omsättningen sjönk några procentenheter från föregående år till 23,1 procent. Soliditetsprocenten är god medan kassalikviditeten och balanslikviditeten är tillfredsställande. Vad gäller likviditeten varierar det mycket mellan företagen, den undre kvartilen visar tillfredsställande värden medan den övre kvartilen visar mycket goda siffror. Överlag vittnar förändringen av nyckeltalen om en viss förstärkning inom branschen.

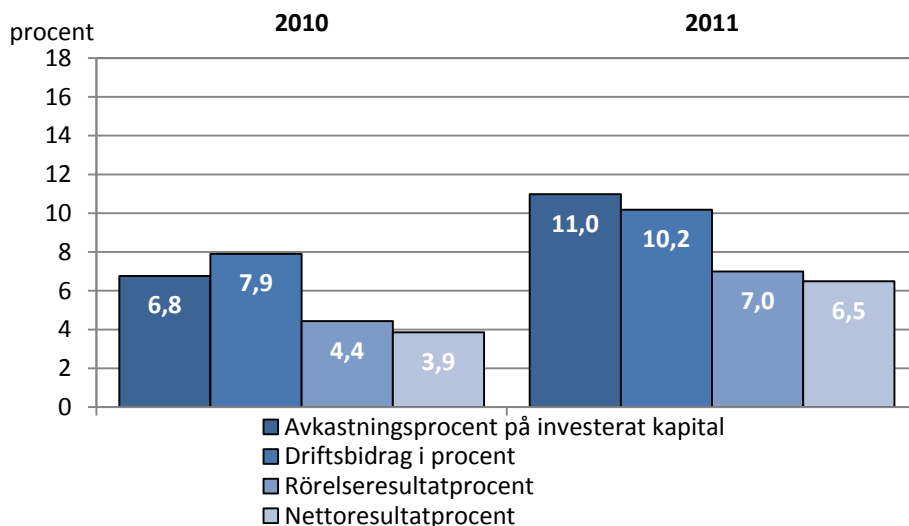
Tabell 5: Byggbranschens totala resultat- och balansräkning

	2010	2011
Antal företag	119	121
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	103 696	122 694
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-73	-798
Tillverkning för eget bruk	381	55
Övriga rörelseintäkter	3 049	4 313
Material och tjänster totalt	-61 538	-74 493
Personalkostnader totalt	-26 760	-28 342
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-3 714	-4 051
Övriga rörelsekostnader	-10 295	-10 497
Rörelsevinst (-förlust)	4 746	8 881
Finansiella intäkter och kostnader totalt	1 035	1 362
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	5 781	10 243
Extraordinära poster totalt	2 059	487
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	7 841	10 730
Bokslutsdispositioner totalt	242	-64
Direkta skatter totalt	-1 650	-2 004
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	6 433	8 661
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	323	1 974
Materiella tillgångar totalt	23 141	26 526
Placeringar totalt	22 799	24 712
Bestående aktiva	46 264	53 212
Omsättningstillgångar totalt	30 971	39 190
Fordringar totalt	19 580	21 503
Finansiella värdepapper totalt	4 137	3 482
Kassa och banktillgodohavanden	11 560	18 420
Rörliga aktiva totalt	66 248	82 595
Aktiva totalt	112 511	135 807
PASSIVA		
Eget kapital totalt	54 217	61 154
Ackumulerade bokslutsdispositioner	707	449
Obligatoriska reserveringar totalt	362	7
Långfristigt främmande kapital totalt	12 663	16 678
Kortfristigt främmande kapital totalt	44 561	57 519
Passiva totalt	112 511	135 807

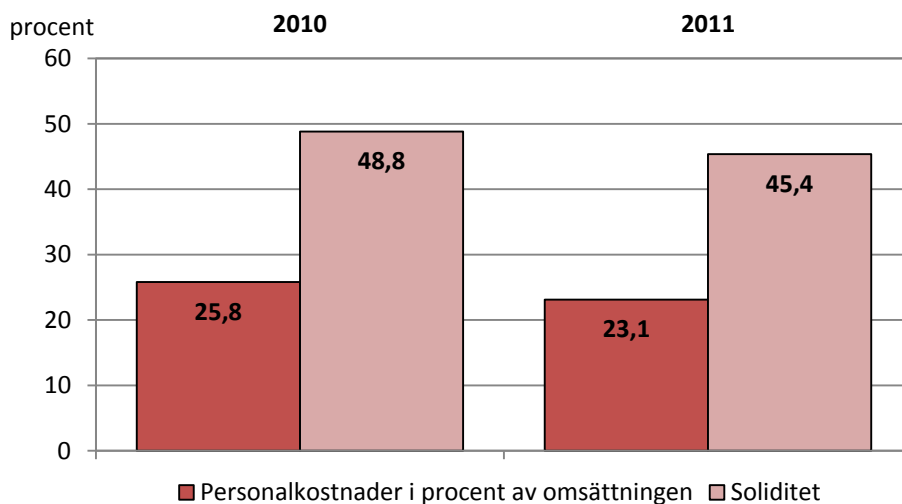
Tabell 6: Byggbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2011			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	127 008			
Omsättning i 1 000 euro	122 694			
Avkastningsprocent på investerat kapital	11,0	2,0	11,4	29,9
Skuldränta	0,9	0,1	1,2	2,3
Driftsbidrag i procent	10,2	6,3	14,6	25,4
Rörelseresultatprocent	7,0	1,3	7,3	17,6
Nettoresultatprocent	6,5	0,1	6,3	14,4
Personalkostnader i procent av omsättningen	23,1	11,9	24,1	35,5
Soliditet	45,4	21,0	47,6	75,9
Kassalikviditet	0,8	0,6	1,4	2,9
Balanslikviditet	1,4	1,0	2,0	3,5

Figur 6: Byggbranschens resultatnyckeltal

Figur 7: Byggbranschens personalkostnader i procent av omsättningen och soliditet

Partihandeln hade ett relativt bra år 2011

Handeln är här uppdelad i parti- och detaljhandel. Partihandeln i undersökningen omfattar 89 företag och antalet sysselsatta uppgick till ca 354 år 2011. Detaljhandeln i sin tur representeras i undersökningen av 169 företag, som tillsammans sysselsatte ca 817 personer år 2011. Partihandeln stod för ca 2,2 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2010, medan detaljhandelns andel av arbetsplatserna var ca 6,5 procent (sammanlagt 8,7 procent). Partihandelns andel av BNP uppgick till ca 3,6 procent år 2010 medan detaljhandelns andel var ungefär 3,9 procent (sammanlagt 7,5 procent).

Resultat- och balansräkningen för partihandeln totalt presenteras i *tabell 7*, medan detaljhandelns resultat- och balansräkning presenteras i *tabell 8*. Partihandelns *omsättning* var år 2011 ca 246 miljoner euro, medan detaljhandelns *omsättning* var ca 250 miljoner euro. Den sammanlagda omsättningen inom handeln var alltså ca 496 miljoner euro år 2010 (512 miljoner euro år 2010). Minskningen beror helt på nedgång i partihandelns omsättning.

Inom partihandeln är det några få stora företag som dominerar branschen, av partihandelns 89 företag stod de fyra största företagen för ca 51 procent av branschens totala omsättning. Samtidigt stod dock dessa fyra företag bara för ca 13 procent av vinsten. Inom detaljhandeln stod de fem största bolagen för ca 47 procent av omsättningen och för ca 41 procent av vinsten.

För både parti- och detaljhandeln är den största kostnadsposten *material och tjänster totalt* (ca 196 miljoner euro för båda branscherna). *Rörelsevinsten* var för partihandeln ca 11,5 miljoner euro och för detaljhandeln ca 9,5 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* var för partihandeln ca 28,1 miljoner euro (en ökning med 2,5 procent från år 2010) och för detaljhandeln ca 5,1 miljoner euro (en minskning med 12,8 procent från år 2010). Partihandelns goda resultat bestod till ca hälften av finansiella intäkter. Balansomslutningen var för partihandeln ca 241 miljoner euro och för detaljhandeln ca 115 miljoner euro. För partihandeln var den största posten på den aktiva sidan *fordringar totalt* (ca 86 miljoner euro) medan det för detaljhandeln var *materiella tillgångar* (ca 30 miljoner euro). För partihandeln var det *egna kapitalet* ca 125 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 49 miljoner euro. Detaljhandelns *egna kapital* var ca 43 miljoner euro och *det främmande kapitalet* ca 68 miljoner euro.

De olika nyckeltalen för partihandeln presenteras i *tabell 9*, medan detaljhandelns nyckeltal presenteras i *tabell 10*. Både parti- och detaljhandeln som helhet har bra avkastningsprocent på investerat kapital, partihandelns har förbättrats något från det senaste året. Skuldräntan är även den god för de båda delbranscherna. Driftsbidragsprocenten borde inom handeln vara mellan 2 – 10 procent, och både parti- och detaljhandeln som helhet uppfyller detta mål. Rörelseresultatprocenten kan dock betecknas som svag för både parti- och detaljhandeln. Vad gäller rörelse- och nettoresultatprocenten varierar det dock rätt mycket mellan olika företag, de övre kvartilerna för både parti- och detaljhandel visar bra värden medan nyckeltalen i den undre kvartilen är negativa. Soliditeten är god för partihandeln medan den nöjaktig för detaljhandeln. Både kassa- och balanslikviditeten är goda för partihandeln, och nöjaktiga för detaljhandeln.

Tabell 7: Partihandelns totala resultat- och balansräkning

	2010	2011
Antal företag	90	89
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	290 002	245 626
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	550	0
Tillverkning för eget bruk	0	75
Övriga rörelseintäkter	6 870	5 148
Material och tjänster totalt	-223 005	-195 767
Personalkostnader totalt	-21 101	-17 286
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-3 628	-2 642
Övriga rörelsekostnader	-31 117	-23 695
Rörelsevinst (-förlust)	18 571	11 458
Finansiella intäkter och kostnader totalt	2 126	13 689
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	20 697	25 146
Extraordinära poster totalt	4 279	6 998
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	24 975	32 144
Bokslutsdispositioner totalt	-140	-12
Direkta skatter totalt	-4 259	-4 049
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	20 577	28 083
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	2 757	3 143
Materiella tillgångar totalt	42 502	30 348
Placeringar totalt	49 521	74 080
Bestående aktiva	94 779	107 571
Omsättningstillgångar totalt	39 100	27 864
Fordringar totalt	74 223	86 135
Finansiella värdepapper totalt	5 726	5 526
Kassa och banktillgodohavanden	15 293	13 593
Rörliga aktiva totalt	134 342	133 118
Aktiva totalt	229 121	240 688
PASSIVA		
Eget kapital totalt	122 387	125 406
Ackumulerade bokslutsdispositioner	2 220	1 087
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	45 369	65 472
Kortfristigt främmande kapital totalt	59 145	48 724
Passiva totalt	229 121	240 688

Tabell 8: Detaljhandelns totala resultat- och balansräkning

	2010	2011
Antal företag	169	169
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	221 847	250 197
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	-232
Tillverkning för eget bruk	0	2
Övriga rörelseintäkter	3 459	3 015
Material och tjänster totalt	-169 406	-196 008
Personalkostnader totalt	-23 394	-24 986
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 232	-2 515
Övriga rörelsekostnader	-18 975	-19 937
Rörelsevinst (-förlust)	11 300	9 535
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-569	-788
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	10 730	8 747
Extraordinära poster totalt	-3 070	-1 529
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	7 660	7 218
Bokslutsdispositioner totalt	-153	-424
Direkta skatter totalt	-1 623	-1 665
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	5 883	5 129
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	561	3 684
Materiella tillgångar totalt	27 119	29 659
Placeringar totalt	28 457	24 799
Bestående aktiva	56 137	58 142
Omsättningstillgångar totalt	21 985	22 758
Fordringar totalt	16 510	17 636
Finansiella värdepapper totalt	3	220
Kassa och banktillgodohavanden	16 695	16 993
Rörliga aktiva totalt	55 193	57 607
Aktiva totalt	111 330	115 748
PASSIVA		
Eget kapital totalt	40 950	43 409
Ackumulerade bokslutsdispositioner	3 509	3 923
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	26 560	26 689
Kortfristigt främmande kapital totalt	40 311	41 728
Passiva totalt	111 330	115 748

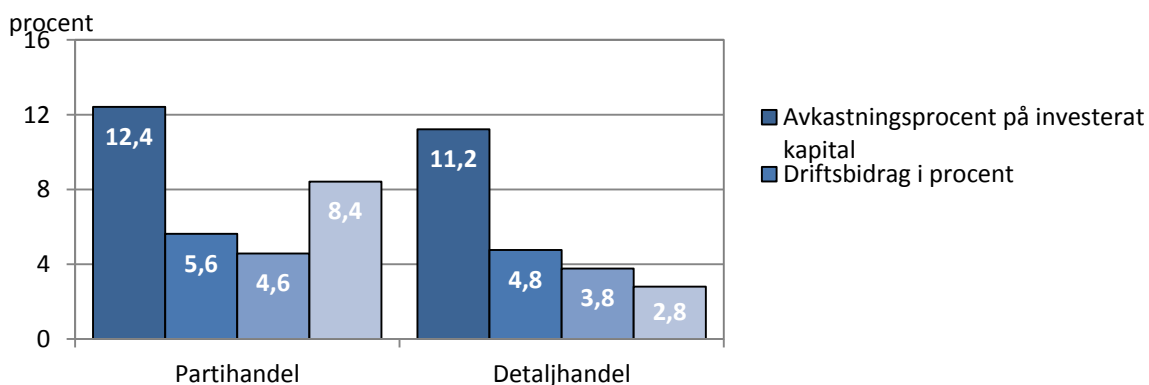
Tabell 9: Partihandelns nyckeltal

Nyckeltal	2011			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	250 774			
Omsättning i 1 000 euro	245 626			
Avkastningsprocent på investerat kapital	12,4	1,0	11,4	32,7
Skuldränta	1,9	0,1	1,0	2,3
Driftsbidrag i procent	5,6	0,6	7,0	17,7
Rörelseresultatprocent	4,6	-0,1	5,7	14,1
Nettoresultatprocent	8,4	0,0	3,5	9,8
Personalkostnader i procent av omsättningen	7,0	2,1	10,1	22,4
Soliditet	52,6	7,5	42,6	71,5
Kassalikviditet	2,2	0,7	1,2	2,3
Balanslikviditet	2,7	1,1	1,9	3,8

Tabell 10: Detaljhandelns nyckeltal

Nyckeltal	2011			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	253 211			
Omsättning i 1 000 euro	250 197			
Avkastningsprocent på investerat kapital	11,2	-1,7	9,7	34,6
Skuldränta	2,0	0,1	1,3	2,4
Driftsbidrag i procent	4,8	0,3	3,7	11,8
Rörelseresultatprocent	3,8	-0,6	2,4	9,6
Nettoresultatprocent	2,8	-1,0	1,8	7,4
Personalkostnader i procent av omsättningen	10,0	5,9	13,9	22,3
Soliditet	40,9	1,6	32,4	58,5
Kassalikviditet	0,8	0,3	0,7	1,7
Balanslikviditet	1,4	1,0	1,7	2,8

Figur 8: Handelns resultatnyckeltal år 2011

Sjötransporterna dras med sviktande lönsamhet

Transportbranschen har här indelats i två huvudgrupper, sjötransport och övrig transport. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i sjöfartsbranschen var 20 stycken år 2011 och antalet anställda uppgick till ca 2 480. Underlaget inkluderar företag med varierande personalstorlek, en del av företagen sysselsätter 0 till 4 personer, men branschen innehåller även åtta företag som sysselsätter 20 personer eller fler. De övriga transporterna, som omfattar land- och lufttransporter, stödtjänster till transport samt post- och telekommunikation, bestod av 34 företag år 2011. Dessa sysselsatte tillsammans ca 513 arbetstagare. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, drygt hälften av företagen sysselsätter mindre än fem anställda. Transportbranschen stod för ca 21,7 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2010, varav sjötransportbranschen stod för ca 17,0 procentenheter. Transportbranschens bidrag till BNP var år 2010 ca 26,0 procent, varav sjötransporterna stod för ca 22,1 procent. Transportbranschens andel av sysselsättningen och ekonomin sjönk med ca en respektive två procentenheter år 2010.

Resultat- och balansräkningen för sjötransportbranschen totalt presenteras i *tabell 11*, medan den övriga transportbranschens resultat- och balansräkning presenteras i *tabell 12*. Sjötransportbranschen omsatte under år 2010 ca 787 miljoner euro, medan övriga transporterna omsatte ca 84 miljoner euro. Den största kostnadsposten för sjötransportbranschen var *övriga kostnader* (ca 356 miljoner euro). För den övriga transportbranschen var det *material och tjänster totalt* som var den största kostnadsposten med ca 36 miljoner euro. Sjötransportbranschen redovisade ett *rörelseresultat* på ca 34 miljoner euro medan övriga transportbranschens *rörelseresultat* var ca 4,5 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens resultat* var för sjötransportbranschen ca 13,6 miljoner euro (2,4 procent högre än 2010-års resultat) och för övriga transportbranschen ca 3,1 miljoner euro (7,3 procent lägre än under år 2010).

Balansomslutningen var för sjötransportbranschen ca 935 miljoner euro (3,0 procents nedgång från 2010), medan den var ca 71 miljoner euro för den övriga transportbranschen (2,2 procents minskning). Den aktiva sidan domineras både hos sjötransportbranschen och hos den övriga transportbranschen av *materiella tillgångar totalt* (ca 526 miljoner euro respektive ca 43 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var hos sjötransportbranschen ca 224 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var ca 448 miljoner euro. Hos den övriga transportbranschen var det *egna kapitalet* ca 44,7 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var ca 20,4 miljoner euro.

Sjötransportbranschens olika nyckeltal presenteras i *tabell 13*, medan den övriga transportbranschens nyckeltal presenteras i *tabell 14*. Avkastningsprocenten på investerat kapital (ROI) är mer än dubbelt högre för övriga transportbranschen än för sjötransportbranschen. Skuldräntan är relativt låg för de båda delbranscherna. Driftsbidraget i procent är mycket bra för övriga transportbranschen medan den har rasat för sjötransporterna. Rörelseresultatprocenten är nöjaktig för övrig transport och svag för sjötransporter, och samma mönster upprepas för nettoresultatprocenten. Både sjötransport- samt den övriga transportbranschen har god soliditet, i synnerhet övriga transportbranschen. Både sjötransport- samt den övriga transportbranschen har god kassalikviditet och tillfredsställande balanslikviditet.

Tabell 11: Sjötransportbranschens totala resultat- och balansräkningar

	2010	2011
Antal företag	22	20
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	836 630	786 513
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	22	0
Övriga rörelseintäkter	35 197	31 408
Material och tjänster totalt	-246 364	-229 423
Personalkostnader totalt	-157 555	-144 036
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-62 390	-54 545
Övriga rörelsekostnader	-371 579	-355 998
Rörelsevinst (-förlust)	33 962	33 920
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-7 696	-15 069
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	26 266	18 852
Extraordinära poster totalt	0	5 242
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	26 266	24 094
Bokslutsdispositioner totalt	-6 666	-3 756
Direkta skatter totalt	-6 331	-6 756
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	13 269	13 582
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	7 930	7 757
Materiella tillgångar totalt	537 530	525 581
Placeringar totalt	89 885	90 219
Bestående aktiva	635 345	623 557
Omsättningstillgångar totalt	17 355	19 389
Fordringar totalt	146 254	115 273
Finansiella värdepapper totalt	0	0
Kassa och banktillgodohavanden	165 171	176 585
Rörliga aktiva totalt	328 780	311 246
Aktiva totalt	964 125	934 803
PASSIVA		
Eget kapital totalt	230 593	223 570
Ackumulerade bokslutsdispositioner	259 677	263 419
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	276 663	260 137
Kortfristigt främmande kapital totalt	197 191	187 677
Passiva totalt	964 125	934 803

Tabell 12: Övriga transportbranschens totala resultat- och balansräkning

	2010	2011
Antal företag	35	34
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	84 091	83 515
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	2 950	2 213
Material och tjänster totalt	-29 735	-35 633
Personalkostnader totalt	-21 733	-21 491
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-5 889	-4 268
Övriga rörelsekostnader	-23 241	-19 802
Rörelsevinst (-förlust)	6 443	4 534
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-225	23
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	6 217	4 556
Extraordinära poster totalt	360	549
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	6 577	5 105
Bokslutsdispositioner totalt	-1 757	-781
Direkta skatter totalt	-1 449	-1 201
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	3 370	3 123
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	428	701
Materiella tillgångar totalt	42 963	42 951
Placeringar totalt	4 874	5 276
Bestående aktiva	48 265	48 927
Omsättningstillgångar totalt	831	862
Fordringar totalt	14 680	14 785
Finansiella värdepapper totalt	606	1 182
Kassa och banktillgodohavanden	7 978	4 989
Rörliga aktiva totalt	24 095	21 819
Aktiva totalt	72 360	70 746
PASSIVA		
Eget kapital totalt	44 084	44 687
Ackumulerade bokslutsdispositioner	4 762	5 705
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	5 141	4 662
Kortfristigt främmande kapital totalt	18 372	15 692
Passiva totalt	72 360	70 746

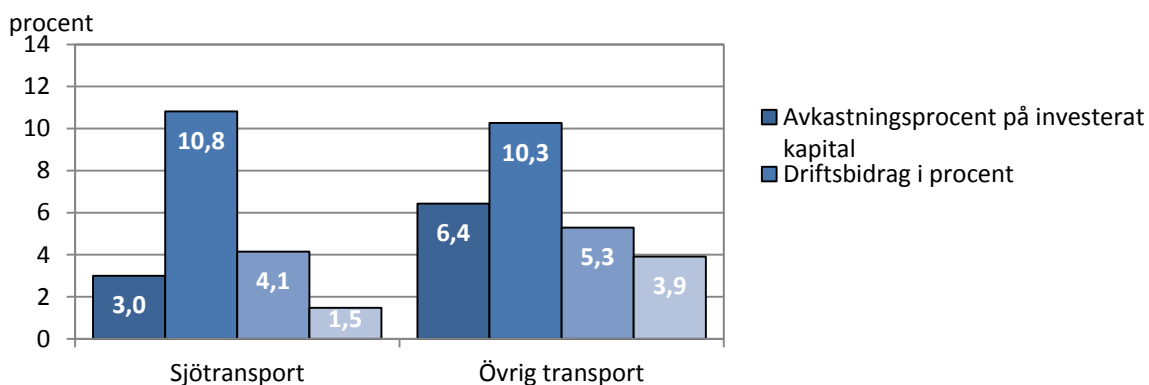
Tabell 13: Sjötransportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2011			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	817 921			
Omsättning i 1 000 euro	786 513			
Avkastningsprocent på investerat kapital	3,0	-7,8	3,3	7,2
Skuldränta	2,4	0,0	1,3	1,6
Driftsbidrag i procent	10,8	-1,5	8,4	26,5
Rörelseresultatprocent	4,1	-5,0	2,5	15,4
Nettoresultatprocent	1,5	-6,4	0,7	11,9
Personalkostnader i procent av omsättningen	18,3	16,7	34,3	65,8
Soliditet	52,1	10,0	48,7	72,4
Kassalikviditet	1,6	0,8	1,1	4,3
Balanslikviditet	1,7	0,9	1,2	4,3

Tabell 14: Övriga transportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2011			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	85 729			
Omsättning i 1 000 euro	83 515			
Avkastningsprocent på investerat kapital	6,4	2,4	9,8	33,5
Skuldränta	1,1	0,1	1,4	2,5
Driftsbidrag i procent	10,3	4,0	14,7	41,4
Rörelseresultatprocent	5,3	1,4	6,2	30,1
Nettoresultatprocent	3,9	0,2	4,7	22,6
Personalkostnader i procent av omsättningen	25,7	12,8	26,4	34,9
Soliditet	71,2	23,7	44,2	77,2
Kassalikviditet	1,3	0,7	1,5	7,0
Balanslikviditet	1,4	0,8	1,8	7,0

Figur 9: Transportbranschens resultatnyckeltal år 2011

Hotell- och restaurangbranschen upplevde en liten ljusning

I undersökningen omfattades hotell- och restaurangbranschen år 2011 av 99 företag, vars antal anställda uppgick till ca 483 personer. Både antalet företag och anställda som statistiken omfattar ökade något från år 2010. Branschen svarade år 2010 för ca 3,6 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland och dess andel av BNP uppgick år 2010 till ca 1,9 procent. Noteras bör att den låga BNP-andelen i jämförelse med sysselsättningen tyder på lägre produktivitet än i övriga ekonomin. Branschen innefattar restauranger, kaféer, hotell, och andra övernattningsanläggningar. Här kan noteras att lönestatistiken för år 2012² visar att hotell- och restaurangbranschen har den lägsta medelåldern av alla analyserade branscher, underlagsmaterialet visar även att de flesta arbetar endast ett fåtal år inom samma företag i denna bransch. Således kan man anta att majoriteten av de arbetande inom hotell- och restaurangbranschen är unga och har kort arbetslivserfarenhet.

Resultat- och balansräkningen för hotell- och restaurangbranschen totalt presenteras i *tabell 15*. År 2011 omsatte hotell- och restaurangbranschen ca 39 miljoner euro (ökning med 8,9 procent sedan år 2010). Dominansen av de större företagen är inte lika tydlig inom hotell- och restaurangbranschen som inom de andra analyserade branscherna, men de tre största företagen står ändå för ca 29 procent av branschens totala omsättning. De stora kostnadsposterna var *material och tjänster totalt* (ca 12,8 miljoner euro) samt *personalkostnader totalt* (ca 14,4 miljoner euro). *Rörelseresultatet* var år 2011 ca 2,0 miljoner euro medan *räkenskapsperiodens resultat* var ca 1,2 miljoner euro (ökning med en dryg tredjedel sedan år 2010). Balansomslutningen var år 2011 ca 46,8 miljoner euro. Den största posten på den aktiva sidan var *materiella tillgångar totalt* med ca 28,3 miljoner euro. Det *egna kapitalet* var ca 7,0 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 39,3 miljoner euro.

Nyckeltalen för hotell- och restaurangbranschen år 2011 presenteras i *tabell 16*. Avkastningsprocenten på investerat kapital är högre än skuldräntan, dock inte för de företag som återfinns i undre kvartilen. Driftsbidragsprocenten borde inom tjänstebanscher vara mellan 5 – 15 procent, och med 8,5 procent uppfyller hotell- och restaurangbranschen detta riktvärde. Rörelseresultatprocenten och nettoresultatprocenten är svag respektive nöjaktig, för båda nyckeltalen visar den undre kvartilen icke-positiva siffror vilket innebär att dessa företag inte kan anses vara lönsamma. Personalkostnader i procent av omsättningen är för hotell- och restaurangbranschen mycket höga (36,9 procent) vilket indikerar att branschen är mycket personalintensiv. Personalkostnadernas andel sjönk dock ett par procentenheter under 2011.

Soliditeten för hotell- och restaurangbranschen är fortsättningsvis svag, den lägsta av alla analyserade branscher. Kassalikviditeten är tillfredsställande och balanslikviditeten är svag för merparten av branschen. Gemensamt för både soliditet och likviditet är att undre kvartilen konsekvent visar svaga siffror medan övre kvartilen visar goda siffror. Båda nyckeltalen har dock aningen förbättrats från år 2010. I och med att branschens genomsnittliga nyckeltal i regel är lägre än medianvärdena, verkar de större turistföretagen lida av större lönsamhetsproblem än de mindre aktörerna.

² Löner inom den privata sektorn 2012 (Statistik 2013:4)

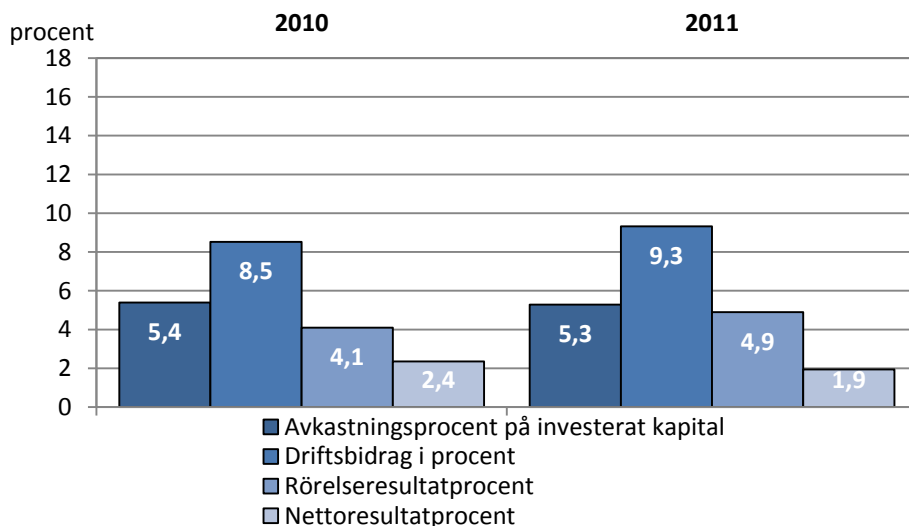
Tabell 15: Hotell- och restaurangbranschens totala resultat- och balansräkning

	2010	2011
Antal företag	88	99
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	35 863	39 062
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	23	-15
Tillverkning för eget bruk	0	59
Övriga rörelseintäkter	2 231	2 584
Material och tjänster totalt	-11 281	-12 838
Personalkostnader totalt	-13 737	-14 417
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-1 687	-1 844
Övriga rörelsekostnader	-9 853	-10 552
Rörelsevinst (-förlust)	1 561	2 039
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-419	-800
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	1 142	1 239
Extraordinära poster totalt	-17	527
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	1 125	1 766
Bokslutsdispositioner totalt	28	-86
Direkta skatter totalt	-247	-432
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	906	1 248
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	448	1 113
Materiella tillgångar totalt	26 590	28 280
Placeringar totalt	3 344	4 336
Bestående aktiva	30 382	33 729
Omsättningstillgångar totalt	3 189	3 311
Fordringar totalt	4 681	6 883
Finansiella värdepapper totalt	15	55
Kassa och banktillgodohavanden	2 269	2 784
Rörliga aktiva totalt	10 154	13 033
Aktiva totalt	40 537	46 762
PASSIVA		
Eget kapital totalt	5 714	7 013
Ackumulerade bokslutsdispositioner	308	427
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	22 285	27 368
Kortfristigt främmande kapital totalt	12 229	11 956
Passiva totalt	40 537	46 762

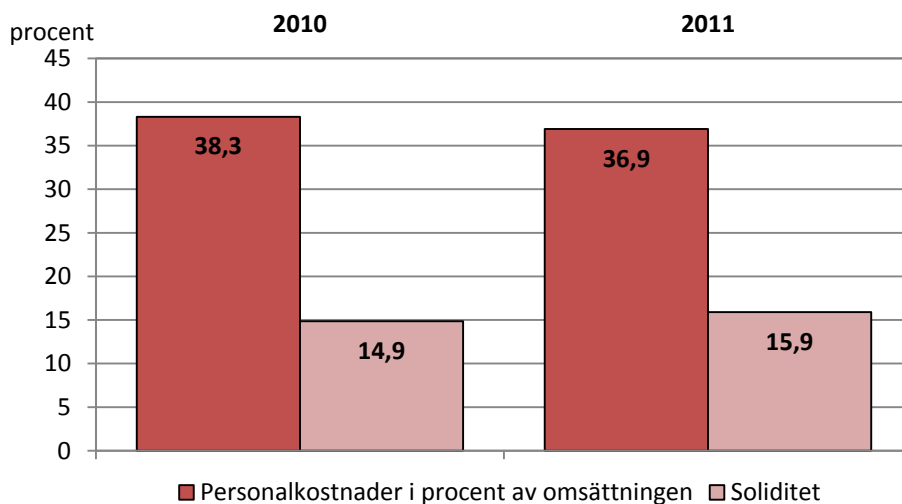
Tabell 16: Nyckeltal för hotell- och restaurangbranschen

Nyckeltal	2011			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	41 647			
Omsättning i 1 000 euro	39 062			
Avkastningsprocent på investerat kapital	5,3	-4,4	7,3	41,8
Skuldränta	2,3	0,1	1,9	3,3
Driftsbidrag i procent	9,3	1,2	12,8	30,4
Rörelseresultatprocent	4,9	-3,2	5,9	22,8
Nettoresultatprocent	1,9	-4,0	3,2	15,9
Personalkostnader i procent av omsättningen	36,9	9,3	26,7	43,0
Soliditet	15,9	2,3	33,8	63,1
Kassalikviditet	0,8	0,2	1,2	2,3
Balanslikviditet	1,1	0,4	1,3	2,5

Figur 10: Hotell- och restaurangbranschens resultatnyckeltal

Figur 11: Hotell- och restaurangbranschens personalkostnader och soliditet

Tjänsternas lönsamhet minskade år 2011

Tjänstebranschen omfattar en rad olika företagstyper (se bifogad förteckning över näringsgrensindelningen), från uthyrning av fordon och maskiner till hälso- och sjukvårdstjänster. Tjänstebranschen har här indelats i två huvudgrupper, företagstjänster och personliga tjänster. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i företagstjänster var 198 stycken år 2011 och antalet anställda uppgick till ca 830. Branschen personliga tjänster bestod av 70 företag år 2011, och dessa sysselsatte tillsammans ca 340 arbetstagare. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, ca tre fjärdedelar av företagen sysselsätter mindre än fem anställda. Sammanlagt omfattar således tjänstebranschen 268 företag som tillsammans sysselsatte ca 1 170 arbetstagare. De anställda inom tjänstebranschen omfattade sammanlagt ca 34,7 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2010 (företagstjänster 8,2 procent och personliga tjänster 26,6 procent). BNP för de berörda tjänstenäringarna uppgick till ca 25,4 procent år 2010 (stora delar av den offentliga sektorn ingår i dessa arbetsplats- och BNP-siffror).

Tabell 17 visar resultat- och balansräkningen för företagstjänster medan *tabell 18* visar resultat- och balansräkningen för personliga tjänster. Branschen företagstjänster uppvisade år 2011 en *omsättning* på ca 125 miljoner euro (ökning med endast 0,7 procent från föregående år) medan branschen personliga tjänster uppvisade en *omsättning* på ca 49 miljoner euro (ökning med 24,2 procent sedan år 2010). Den största kostnadsposten var för båda branscher *material och tjänster totalt*, ca 45,0 miljoner euro för företagstjänster och ca 24,9 miljoner euro för personliga tjänster. Inom företagstjänster redovisades ett *rörelseresultat* på ca 11,2 miljoner euro, och inom personliga tjänster ca 1,1 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens resultat* var för företagstjänster ca 9,4 miljoner euro och för personliga tjänster ca 0,2 miljoner euro. Personliga tjänsternas kraftiga ökning i omsättning ledde alltså inte till en resultatförbättring. Företagstjänsternas resultat minskade kraftigt då 2010-års exceptionellt höga övriga rörelseintäkter uteblev. Balansomslutningen var ca 129 miljoner euro för branschen företagstjänster och ca 41 miljoner euro för branschen personliga tjänster. De största posterna på den aktiva sidan var för företagstjänster *materiella tillgångar totalt samt placeringar totalt* (41 respektive 30 miljoner euro) samt *kassa och bank* (ca 21 miljoner euro). För personliga tjänster var de största posterna *materiella tillgångar totalt* (ca 10 miljoner euro), *placeringar totalt* (ca 8,0 miljoner euro) samt *kassa och banktillgodohavanden* (ca 9,9 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var inom företagstjänster ca 71 miljoner euro och inom personliga tjänster ca 11,6 miljoner euro. Det *främmande kapitalet* var inom företagstjänster ca 51,9 miljoner euro och inom personliga tjänster ca 29,3 miljoner euro.

Företagstjänsternas olika nyckeltal presenteras i *tabell 19*, medan de personliga tjänsternas nyckeltal presenteras i *tabell 20*. Avkastningsprocenten på investerat kapital är mycket bra för företagstjänster, medan den är lägre för personliga tjänster för vilken den undre kvartilen visar negativa värden. Skuldräntan är lägre än avkastningsprocenten på investerat kapital för båda branscher, vilket är bra. Driftsbidragsprocenten borde inom tjänstebranscherna vara mellan 5 - 15 procent, och med 27,5 procent respektive 7,3 procent uppfyller personliga tjänster detta mål medan företagstjänster överträffar den. Både rörelseresultat- och nettoresultatprocenten är mycket högre för företagstjänster än för personliga tjänster (se *figur 12*). Både företagstjänster och personliga tjänster har relativt höga personalkostnader i procent av omsättningen, vilket tyder på att branscherna är personalintensiva. Soliditeten för företagstjänster är synnerligen god, medan den för personliga tjänster endast är tillfredsställande.

Tabell 17: Företagstjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2010	2011
Antal företag	191	198
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	123 823	124 751
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-597	-134
Tillverkning för eget bruk	3 135	1 747
Övriga rörelseintäkter	16 837	2 570
Material och tjänster totalt	-44 838	-45 079
Personalkostnader totalt	-39 841	-42 820
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-6 285	-8 397
Övriga rörelsekostnader	-19 835	-21 472
Rörelsevinst (-förlust)	32 399	11 166
Finansiella intäkter och kostnader totalt	4 173	1 371
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	36 572	12 537
Extraordinära poster totalt	-2 006	252
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	34 566	12 788
Bokslutsdispositioner totalt	-49	-210
Direkta skatter totalt	-4 252	-3 196
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	30 264	9 382
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	5 907	6 196
Materiella tillgångar totalt	30 300	41 283
Placeringar totalt	30 060	30 446
Bestående aktiva	66 266	77 925
Omsättningstillgångar totalt	4 019	4 105
Fordringar totalt	20 114	22 506
Finansiella värdepapper totalt	3 679	3 011
Kassa och banktillgodohavanden	22 386	21 204
Rörliga aktiva totalt	50 198	50 826
Aktiva totalt	116 465	128 750
PASSIVA		
Eget kapital totalt	68 085	71 075
Ackumulerade bokslutsdispositioner	4 346	5 789
Obligatoriska reserveringar totalt	119	0
Långfristigt främmande kapital totalt	14 194	17 515
Kortfristigt främmande kapital totalt	29 721	34 371
Passiva totalt	116 464	128 750

Tabell 18: Personliga tjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2010	2011
Antal företag	72	70
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	39 057	48 527
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	-1
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	1 713	1 799
Material och tjänster totalt	-17 447	-24 901
Personalkostnader totalt	-11 511	-12 845
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-1 929	-1 470
Övriga rörelsekostnader	-8 844	-10 001
Rörelsevinst (-förlust)	1 040	1 109
Finansiella intäkter och kostnader totalt	180	-281
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	1 220	828
Extraordinära poster totalt	100	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	1 320	828
Bokslutsdispositioner totalt	58	-19
Direkta skatter totalt	-737	-569
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	642	240
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	605	1 235
Materiella tillgångar totalt	9 049	10 139
Placeringar totalt	8 641	8 056
Bestående aktiva	18 295	19 430
Omsättningstillgångar totalt	3 565	3 425
Fordringar totalt	3 006	4 357
Finansiella värdepapper totalt	802	3 959
Kassa och banktillgodohavanden	10 167	9 898
Rörliga aktiva totalt	17 540	21 639
Aktiva totalt	35 836	41 069
PASSIVA		
Eget kapital totalt	12 165	11 642
Ackumulerade bokslutsdispositioner	153	119
Obligatoriska reserveringar totalt	7	0
Långfristigt främmande kapital totalt	13 166	10 631
Kortfristigt främmande kapital totalt	10 345	18 678
Passiva totalt	35 836	41 069

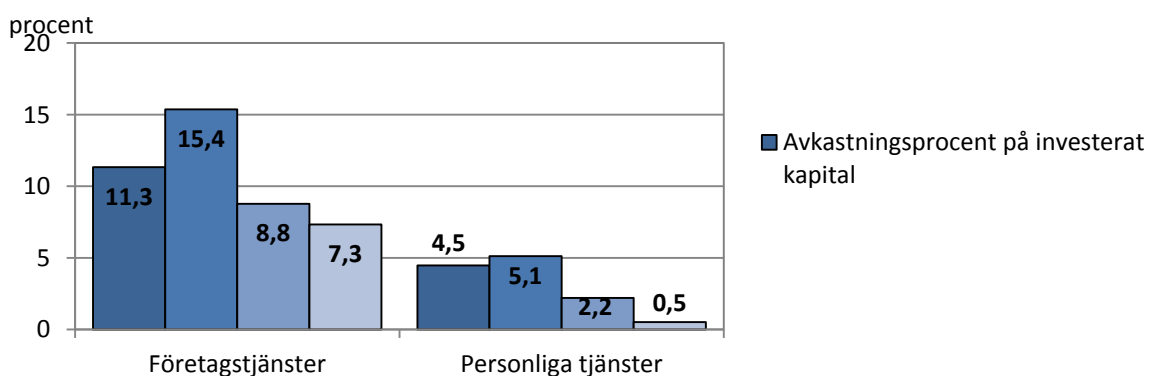
Tabell 19: Företagstjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2011			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	127 322			
Omsättning i 1 000 euro	124 751			
Avkastningsprocent på investerat kapital	11,3	0,1	11,7	39,6
Skuldränta	1,4	0,0	0,4	1,8
Driftsbidrag i procent	15,4	1,1	9,6	25,0
Rörelseresultatprocent	8,8	-0,1	6,3	21,8
Nettoresultatprocent	7,3	0,0	5,5	16,9
Personalkostnader i procent av omsättningen	34,3	8,2	35,5	57,7
Soliditet	59,7	14,6	54,3	80,6
Kassalikviditet	1,4	0,8	1,7	3,5
Balanslikviditet	1,5	0,9	2,1	4,4

Tabell 20: Personliga tjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2011			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	50 326			
Omsättning i 1 000 euro	48 527			
Avkastningsprocent på investerat kapital	4,5	-0,3	11,4	44,4
Skuldränta	2,2	0,1	1,0	2,2
Driftsbidrag i procent	5,1	0,6	9,5	27,1
Rörelseresultatprocent	2,2	-0,2	5,3	21,3
Nettoresultatprocent	0,5	-1,0	3,8	17,0
Personalkostnader i procent av omsättningen	26,5	11,8	30,4	48,3
Soliditet	28,6	21,8	40,9	74,2
Kassalikviditet	1,0	0,6	1,4	4,9
Balanslikviditet	1,2	0,9	1,7	5,4

Figur 12: Tjänstebranschens resultatnyckeltal år 2011

Bilaga 1: Näringsgrensindelning enligt NI 2008

Indelning enligt de företagsgrenar som ingår i undersökningen. Observera att i tidigare publikationer har branschindelningen genomförts enligt näringsgrensindelningen NI 2002, vilket innebär att förändringar i strukturen i de olika branscherna kan förekomma. Följaktligen är inte de branschvisa uppgifterna jämförbara med tidigare publicerade år.

Tillverkningsindustri

- 08: Annan utvinning av mineral
- 09: Service till utvinning
- 10: Livsmedelsframställning
- 11: Framställning av drycker
- 13: Textilvarutillverkning
- 16: Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler
- 18: Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
- 20: Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
- 22: Tillverkning av gummi- och plastvaror
- 23: Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
- 24: Stål- och metallframställning
- 25: Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
- 26: Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
- 27: Tillverkning av elapparatur
- 28: Tillverkning av övriga maskiner
- 31: Tillverkning av möbler
- 32: Annan tillverkning
- 33: Reparation och installation av maskiner och apparater
- 35: Försörjning av el, gas, värme och kyla
- 36: Vattenförsörjning
- 37: Avloppsrening
- 38: Avfallshantering; återvinning

Byggverksamhet

- 41: Byggande av hus
- 42: Anläggningsarbeten
- 43: Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet

Partihandel

- 45311: Parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon
- 46: Parti- och provisionshandel utom med motorfordon

Detaljhandel

- 45: Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
- 47: Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar

Sjötransport

- 50: Sjötransport

Övrig transport

- 49: Landtransport; transport i rörsystem
- 51: Lufttransport
- 52: Magasinering och stödtjänster till transport
- 53: Post- och kurirverksamhet

Hotell- och restaurangverksamhet

- 55: Hotell- och logiverksamhet
- 56: Restaurang-, catering och barverksamhet

Företagstjänster

- 58: Förlagsverksamhet
- 59: Film-, video- och tv-programverksamhet, ljudinspelningar och fonogramutgivning
- 60: Planering och sändning av program
- 61: Telekommunikation
- 62: IT-tjänster
- 63: Informationstjänster
- 69: Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet
- 70: Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag
- 71: Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys
- 72: Vetenskaplig forskning och utveckling
- 73: Reklam och marknadsundersökning
- 74: Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
- 75: Veterinärverksamhet
- 77: Uthyrning och leasing
- 78: Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster
- 79: Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster
- 80: Säkerhets- och bevakningsverksamhet
- 81: Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor
- 82: Kontorstjänster och andra företagstjänster

Personliga tjänster

- 85: Utbildning
- 86: Hälso- och sjukvård
- 87: Vård och omsorg med boende
- 90: Konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjesverksamhet
- 92: Spel- och vadhållningsverksamhet
- 93: Sport-, fritids- och nöjesverksamhet
- 95: Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar
- 96: Andra konsumenttjänster

ÅS
UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN